

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > שיחת השבוע 017 בא בחירה תשעז

שיחת השבוע 017 בא בחירה תשעז

פרשת בא, בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו, ואת לב עבדיו, למען שיתי אותותי אלה בקרב.

אני הכבדתי את ליבו כמו שאומרים חז"ל, פעמיים בשנה שהקב"ה נותן לאדם את הבחירה, ומכיוון שהוא בחר שלא לבחור, על זה נאמר שהקב"ה מכביד את ליבו,

בהרחבה יותר מבואר בדברי חז"ל שאין מכות ראשונות היו בחירתו של פרעה שהוא זה שהכביד והקשה את לבבו של עצמו, אבל לאחר מכן הקב"ה מכביד את ליבו של פרעה, ונעתק ממנו מציאות הבחירה,

שורש כוח הבחירה שנמצא כאן בהא עלמא, הוא יתברך שמו כביכול בחר לברוא נבראים בחר לברוא נבראים, כשעלה ברצונו יתברך שמו לברוא נבראים זה מעמקי שורש הבחירה כביכול אצלו יתברך שמו שהוא בחר, היה כביכול שני צדדים האם לברוא את העולם ולא לברוא את העולם, כמו שאומרים חז"ל, מתייעץ הקב"ה עם המלאכים מהם אומרים יברא ומהם אומרים אל יברא, כלומר היה כאן שני צדדים, והבחירה כוח ההכרעה הכריע לברוא את הנבראים, וזהו השורש של הבחירה הנמצאת כביכול מצידו יתברך שמו, אבל זו הבחירה שנחקה בבריאה.

כוח הפועל בנפעל כמו שמחדדים רבותינו, אז כביכול כיון ששורש מציאות הבריאה נבראה בבחירתו יתברך שמו, מהם אומרים יברא מהם אומרים אל יברא, והוא בחר לברוא, הרי שכוח בחירתו של הבורא כביכול נחקה מעצם מציאות הבחירה, שנעשתה בחירה לברוא את הנבראים.

וזוהי הבחירה הקיימת במעמקים בכל הנבראים בהתגליא יותר בבעל חי ובהתגליא יותר במדמה, בחירה הזו שייכת לא רק לישראל אלא גם לאומות העולם, ונצטוו בשבע מצוות בני נוח, רוב **הייתר** גויים ראה שבע מצוות שנצטוו בני נוח, ולא קיימו כמו שאומרת הגמרא בבא קמא בל"ח, אבל מונח אצל מציאות אומות העולם מציאות של בחירה, ושורש בחירתם כמו שנתבאר,

ומעצם כך שהנבראים בכלל והמדבר בפרט נברא מבחירתו של מקום, ואם כן הבחירה של המדבר לא מתחילה מבחירתו שלו, אלא הבחירה של המדבר מתחילה במה שנבחר לברוא אותו ונחקה בעצם מציאותו מציאות של בחירה,

אבל יתר על כן, כוחו של ישראל, ישראל נאמר בהם במטבע הלשון שאנחנו אומרים בתפילה במועדים, אתה בחרתנו מכל העמים, אתה בחרתנו, זה ברור, אין כוונת הדבר רק שהקב"ה בחר בעם ישראל, אלא עומק הדבר מה שהקב"ה בחר בעם ישראל, הוא בחר לתת להם את מציאות הבחירה, זה עומק הבחירה שנמסרה לישראל,

כלומר לא רק בעצם כך שלישראל יש בחירה האם לקיים את כל התרי"ג אם לאו, ולאומות העולם יש בחירה האם לקיים את הז' מצוות אם לאו,

אלא עומק כוח הבחירה שנמסר לאדם, נמסר לישראל בפרט, עומק נוסף של כוח הבחירה, הבחירה שנמסרה לאומות העולם היא בחירה אחת, והבחירה שנמסרה לישראל היא בחירה אחרת,

ובדקות, כוחם של ישראל שדבוקים בו יתברך שמו, בשונה משאר הנבראים ואפילו מהמדבר של האומות העולם, אצל

אומות העולם הכוח של הבחירה שהיה אצל הבורא נחקק בנבראים וזה כוח בחירתם, אבל ישראל, קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד, אז כוח הבחירה שנמצא אצל ישראל, הוא הוא עצם כוח הבחירה כביכול שנמצא אצל יתברך שמו, וזו מעלתם של ישראל, במעמקי כוח הבחירה.

ובלשון יותר בהירה, מה ענינו של אותו בחירה? בחירה מונחת בין שני צדדים, ומהם שני הצדדים בכללות, טוב ורע בחירה בטוב ובחירה ברע, אבל בעומק יותר כמו שמבואר בהרחבה דברי חז"ל ועוד, ובקצרה ממש, כמו שאומרים רבותינו במדרש כידוע, שמתחילה הקב"ה היה בורא עולמות והיה מחריב אותם, ולאחר מכן הוא ברא את העלמא דידן, ושורש הרע שנמצא במעשה הבריאה מה שנאמר בקרא עץ הדעת טוב ורע ממנו לא תאכל,

מאיפה היה שורש של רע בבריאה? מאותו בריאה שנאמר בו הבורא עולמות מחריבן, נעשה מציאות של רע,

ולפי כך, הבחירה אצל האדם בין טוב לרע, טוב הוא חיבור, רע זה מציאות הדבר הרעוע עלמא דפירודא, במעמקי הבחירה כאשר האדם ניתן לו נקודת בחירה בחר, זה האם לבחור בחיבור או לבחור בחורבן, בחר חיבור או בחר חרב, זה עומק הבחירה שנמסר לאדם,

והפנימיות של הבחירה הזו זה הבחירה כביכול שהוא יתברך שמו בוחר בכל עת ובכל שעה, מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, הוא יתברך שמו, מחדש בחירה בבריאה כסדר קבוע, הבחירה הזו שבורא עולם בוחר, זה כביכול בחירה מתמדת,

כמו שמאריך הנפש החיים, טוב טוב ר"פ חלקים של שעה בכל רגע ורגע מתחדש הבריאה, וכל רגע ורגע אם כן מתחדש מעמקי הבחירה,

פנימיות, מהות הבחירה היא ההתחדשות שהקב"ה בוחר כביכול לחדש את הנבראים בכל עת ובכל שעה, כאן נמסר לנו מעמקי הבחירה, הבחירה שנמסרה לנו כמו שמעריך הנפש החיים, שאלמלא היה מציאות שישראל לא יעסקו בתורה אפילו רגע אחד, כל העולם כולו היה חוזר לתוהו וובוהו, כלא היה אפס ממש,

ואם כן עומק הבחירה שנמסר לנו האם יחזור העולם לחורבנו הבחר הוא בוחר האם הוא לוקח את החרב בידו ומחריב את העולם, או שהוא בוחר להיות מציאות של חיבור אליו יתברך שמו, שכשם שהוא יתברך שמו יכול בכל רגע לקיים את מציאות הברואים, כך האדם בוחר להתחבר אליו יתברך שמו, ובעומק להתחבר לבחירתו של הקב"ה כמו שנתבאר,

זה מעמקי הבחירה שנמסר לאדם,

פנים פנים מעמקי הבחירה שנמסר לאדם מישראל ישראל דייקא אתם קרואים אדם, זוהי הבחירה האם להידבק לבחירה של הקב"ה או חס ושלום לבחור בחורבן, זה עומק מעמקי הבחירה שנמסר לכל יחיד ויחיד מישראל,

זה לא רק חורבן ובנייה של העולם הפרטי שלו, אלא זה בחירה של העומק של העומק של מציאות כלל כל הברואים כולם, מעמקי הבחירה הווי דומה לו מה הוא אם אף אתה, ובעומק כמו שמבואר הבחירה דידן היא לבחור האם להידבק בהווי דומה לו לבחירתו של מקום, כאן מונח עומק הבחירה,

הרי זה ברור שאם האדם בוחר ברע ולא בוחר בטוב, הוא לא מתדבק בבחירתו של מקום, כי הוא יתברך שמו, מפי עליון לא תצא הרעות, אין מציאות של רע,

אבל העומק אם כן של פנים פנים מציאות הבחירה, היא מה שהאדם בוחר לבחור בבחירתו של מקום, ובזה עם ישראל נדבקים באתה בחרתנו כמו שהוזכר זה לא רק שהוא בחר בנו, אלא הוא נתן לנו את אור בחירתו שלו, שנוכל להידבק בבחירה של מי שאמר והיה העולם, זה אתה בחרתנו מכל העמים,

הבחירה הזו נמסרה רק לישראל, דייקא לישראל, אתה בחרתנו מכל העמים, ישראל ולא עם, הבחירה הזו שנמצאת אצל האדם היא מעמקי מציאות הבחירה אם כן, האם לבחור בבחירתו של מקום חיבור לבחירתו של מקום, או חס ושלום לבחור בחרב שמחריב את מציאות העולם,

אבל יתר על כן, כמו שמעריך הרב דסלר ___ ועוד כוח הבחירה של האדם מתחלקת לג' חלקים, אצל כל אדם ואדם ללא יוצא מן הכלל יש שלושה חלקים של בחירה, יש חלק אחד שהוא מדרגת הבחירה דילה יש מדרגה תחתונה יותר שלמטה מנקודת הבחירה דילה, ויש מדרגה עליונה שלמעלה מנקודת הבחירה דילה.

כל אדם ואדם לפי מדרגתו באשר הוא שם, היכן שהוא נמצא, יש לו בחירה,

יש חלק מסוים מתחת לשם שבזה כבר אין לו בחירה, אדם שירא שמייס בדקדוק אין לו בחירה חס ושלום לחלל שבת במזיד, אין לו בחירה של רציחה, אין לו בחירה של עבודה זרה להדיא זה החלק שנמצא מתחת למדרגת בחירתו,

אבל יש חלק שנמצא למעלה ממדרגת בחירתו, רוב רובם המוחלט של בני אדם, אין להם בחירה האם ללמוד כמו שהגר"א למד בכל יום בכל עת ובכל שעה, זה הרבה הרבה מעבר לשיעור מדרגתם היכן שהם נמצאים,

ובכללות ממש אם כן, אלו הם שלושה חלקים שנמצאים אצל כל אדם, והרבה חכמה והרבה סיעתא דשמיא צריך שיידע האדם מהי החלק ששייך לו שהוא בחירתו, מהו החלק שמתחת לבחירתו, ומהו החלק שלמעלה מבחירתו,

כמובן את החלקים הקיצוניים יותר שלמעלה מהבחירה, כל אדם יודע, את החלקים הקיצוניים במה שמלמטה מנקודת הבחירה, כל אדם יודע, אבל איפה השיעור איפה הגבול, היכן נמצא בדיוק נקודת הבחירה של האדם, זה כמעט דבר שאי אפשר לעמוד עליו על דרך הדקדוק,

אבל פחות או יותר בשיעור קרוב לאותו דבר, ככל שאדם עובד בקדושה ובטהרה ומכיר את כוחות נפשו, אז יאיר לו הבורא יתברך שמו שיוכל להכיר יותר ויותר מהו השטח של הבחירה ששייך לאותו אדם,

אבל להבין, מעיקרה אסור לאדם להכניס את עצמו לבחירה שלמעלה ממדרגתו, ויתר על כן, על זה אנחנו מתפללים בכל יום ונא אל תביאנו לידי ניסיון, על אף שכל חיי האדם כאן בעולם ניסיונות ו__ הניסיונות לאדם הם במדרגת בחירתו, ניסיון שהוא למעלה ממדרגת בחירתו, על זה נאמר הלשון של האדם שאנחנו מתפללים בכל יום, ונא אל תביאנו לידי ניסיון, לא לגעת באותו שטח של בחירה שלמעלה ממקומותינו שלנו, אנחנו מתפללים שלא נגיע לאותו נקודת ניסיון, שהיא למעלה משטח הבחירה של האדם,

כי פעמים הקב"ה שם את האדם בנקודות של בחירה שהם הרבה מעבר לשיעור קומתו, אז בשלמא אם לא רק יבחר שם ולא תקן תינח, אבל פעמים אותו מקום של הבחירה העליונה, שני הצדדים או שהוא בוחר בצד העליון, או שחס ושלום אם הוא לא בוחר בצד העליון, אז הוא בוחר חס ושלום באופן ההפוך והגמור,

ניתן דוגמא בעלמא, אופן כזה של אדם שנמצא במדרגה שהלא תעשה, הוא לא מסוגל לתת את כל ממונו, הוא עדיין לא במדרגה לתת את כל ממונו על __ נעשה יש לנו גדרים, כמה השיעור _

אבל בלא תעשה על מנת לא לעבור את הלא תעשה הוא צריך לתת את כל ממונו, אדם שלא נמצא במדרגה כזו, הוא צריך להתפלל שהקב"ה לא יביא אותו לידי ניסיון, השתא, שהוא יתנסה האם לתת את כל מאודו ולא לעבור על הלא תעשה, או לעבור על הלא תעשה חס ושלום ולא לתת את ממונו,

אם הוא בקיא בנפשו השתא שזה דבר ממדרגתו, ודאי שהוא מחויב לתת את כל מאודו על הלא תעשה, אבל זה למעלה ממדרגתו,

ואם הוא יגיע לאותו ניסיון, אחד מהשתיים או שהוא יפעל לפי מדרגתו והוא יפול, או שהוא יפעל הרבה מעבר למדרגתו באופן של מסירות נפש ואשרי וטוב לו אם הוא יצליח,

אבל מעיקרה שהוא עדין לא נמצא במדרגה הזו התפילה שלו מה צריכה שתהא? ונא אל תביאנו לידי ניסיון, שהניסיונות שלו יהיו במדרגה שלו שיוכל לעלות,

אבל יתר על כן, כוח הבחירה שנמצא אצל האדם, שהאדם כמו שנתבאר יש לו את שלושת החלקים הללו, מה שלמעלה מן הבחירה מה שנקודת הבחירה ומה שלמטה ממקום הבחירה,

הבחירה שנמצאת אצל הבורא יתברך שמו היא בחירה בכל, שלמות. כלל כל המדרגה הבחירה שנמצאת אצל האדם היא בחירה מצומצמת בחירה חלקית, "תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי" אז כביכול מעין מה שבורא עולם היה בונה עולמות ומחריבן, אז נמסר לאדם נקודת בחירה,

אבל על דרך כלל שטח הבחירה שנמצא אצל האדם על דרך כלל הוא לא שטח הבחירה כביכול מעין של מעלה, אצלו יתברך שמו זה בחירה מוחלטת, מי יאמר לך מה תפעל,

אבל אצל האדם שטח הבחירה שלו הוא מצומצם הרבה יותר בגבול שבו הוא נמצא זה שטח הבחירה דילי, מי שמאיר אצלו מי שמאיר אצלו באמת הבחירה של הקב"ה הוא בבחינה שיכול לפעול בכל מדרגה נקודת הבחירה ,

זה מעין רבי אליעזר בן דורדיא שעל זה נאמר בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת קונה עולמו בשעה אחת, כלומר זה מדין שהבחירה שלו יכולה להקיף את הכל ולכן הוא יכול לקנות את הכל בשעה אחת זה עומק נפלא

מי שנמצא קרוב אליו יתברך שמו געה בבכיה , מי שנמצא קרוב אליו לבורא יתברך שמו אז כוח הבחירה שלו היא מעין הבורא, אז השטח של הבחירה שלו הוא הכל, אין אצלו אופן כזה של נא אל תביאנו לידי ניסיון, כביכול לבחור בכל לעולם וטוב, אבל מעיקרה אסור לסמוך על הדבר,

אלו הם יחידים שיש להם את אותו כוח של מציאות של בחירה, אבל זה מהעומק של ההארה של הבחירה של הקב"ה שהיא בחירה בכל ולא בחירה חלקית,

אבל על דרך כלל בסוגיא של האדם, מחד האדם מתפלל ונא אל תביאנו לידי ניסיון שלמעלה ממדרגתו, ויותר על כן תפילתו מחצה אבל החצי השני היא העבודה ושם העבודה כמו שמבואר בדברי רבותינו ששם במקום לבחור צריך לברוח מאותו מקום, זה הבחור שהופך להיות ברוח, צריך לברוח מהמקום הזה, אסור לו לאדם להכניס את עצמו לידי מקום כזה של בחירה שלמעלה ממדרגתו, הוא צריך לברוח מאותו מקום,

הוא מתפלל מחצה נא אל תביאנו לידי ניסיון, אבל תחצי השני עבודתו היא לברוח, אבל לפי זה להבין, כל פעם ופעם בשעה שהאדם בוחר בבחירתו, בחירה של אדם הרי נמצאים הרי אצל האדם בכל עת ובכל שעה, ומי שבחר ולא הולך כסוס שוטה תועה במלחמה , של חיים מלומדא שלא שעתה נפשו אבל הבחירה עומדת לפני האדם יום יום שעה שעה,

שעה שהאדם בוחר כל בחירה ובחירה שהאדם בוחר היא פועלת באדם שני חלקים, היא פועלת את החלק הפשוט והראשון, שמה שהאדם עשה אם זה מצווה אז עשה מצווה וחס ושלום להפך להיפך, הרי הוא בחר או בטוב או ברע אבל בעומק יותר, הבחירה בכל פעם ופעם, היא משנה את מדרגת הבחירה שבו הוא נמצא, זה לא רק אם הוא בחר בטוב או חס ושלום ברע, זה לא רק אם הוא בחר השתא במצווה אז יש לו קיום של מצווה, חס ושלום להפך להיפך,

אלא הבחירה של האדם בכל פעם ופעם, היא בחירה כזו שבחרת שבחרת בעצם כך שהיא בחרה אז היא משנה את נקודת הבחירה שלה, אלא מה שהבחירות הקטנות שכל אדם ואדם עושה זה כמו מים שחקו אבנים שכמעט ולא ניכר מה השיעור של הבחירה המשתנה באותו בחירה שהוא בחר,

אבל על ליבא דאמת בפנימיות נפשו של האדם, וכלפי שמיא גלייא וככל שאדם זך יותר הוא מרגיש את זה יותר שלא רק שהוא בחר את הבחירה הפרטית הזו , אלא הבחירה יצרה נקודות של שינוי

ולפי זה, בשעה שאדם חס ושלום בוחר ברע, אז כמובן יש את הסוגיית שנקראת תשובה כפשוטו, הוא צריך לשוב מהחטא של מה שהוא בחר,

אבל בפנים יותר בפנים יותר מציאות הבחירה שנמצאת אצל האדם בשעה שהוא בחר ברע היא ירדה, כשהוא עושה תשובה, הוא לא צריך לעשות תשובה רק על העבירה שהוא עשה, זה בוודאי, חרטה וידוי קבלה לעתיד, כל עיקרי התשובה _____ שמנה רבנו יונה,

אבל בפנים של עומק התשובה, מונח אצל האדם שהוא צריך לעשות תשובה על מה, לשוב לנקודת הבחירה שהייתה לו לפני שהוא בחר ברע, כי הוא נפל מהבחירה שלו בזה שהוא בחר ברע, כאן מונח עומק פנימיות התשובה,

על זה נאמר בעומק אם ראית תלמיד חכם שחטא בלילה, אל תהרהר אחריו ביום, כי בוודאי עשה תשובה, מה כוונת הדבר בוודאי לעשות תשובה?

שבע ייפול צדיק וקם, אז כפשוטו שבע ייפול צדיק וקם, אפילו אם ייפול שבע פעמים הוא יכול לקום, אבל אופן נוסף שבע ייפול צדיק וקם, כל פעם שהוא נופל הוא קם,

ובעומק יותר המתבאר השתא, שבע ייפול צדיק וקם עניינו שבשעה שהוא נופל, חוץ ממה שכואב לו עצם הנפילה הפרטית, שגם זה כאב נורא, זה היגון, כמו שמאריך הרבנו יונה, ועל זה באה חרטה,

אבל כואב לו יותר בעומק שהוא נמצא בעת מתייצב על דרך לא טוב שהבחירה שלו הולכת ויורדת, על זה נאמר אם ראית תלמיד חכם שחטא בלילה אל תהרהר אחריו ביום, כי בוודאי עשה תשובה שבע ייפול צדיק וקם, כשהוא נופל הוא מיד קם לחזור לנקודת הבחירה שהייתה לפני החטא ואם הוא נופל לאחר מכן הוא לא נופל לאחר מכן מהמקום שהוא נפל קודם, אלא הוא כבר שב למקום שהוא היה קודם לכן, ועכשיו הוא נופל משם זה שבע ייפול צדיק וקם,

כשאדם לא שת אל ליבו, הוא נותן לחיים ללכת במהלכי הרגלו, אז אפילו אם הוא עשה דבר שאינו טוב, הוא מצטער על מה שהוא עשה לא טוב, אבל הוא לא שת אל ליבו שלאט לאט מקום בחירתו הולך ומשתנה,

זה כחבל, כמו שאומרים רבותינו, לאט לאט נעשה עב יותר ועב יותר, חבל עבותות מתעבה יותר ולאט לאט משתנה השטח של נקודת הבחירה של האדם,

כשהובנו הדברים עד השתא, שהקב"ה מעיד כי אני הכבדתי את ליבו ואת לב עבדיו למען שיתי אותותי אלה בקרב, להבין בעומק,

הקב"ה נותן עשרה מכות למצריים שורשם פרעה ופרעה ועבדיו, וכל מכה ומכה, דם צפרדע כינים ערוב דבר נמסר להם נקודת הבחירה, הבחירה שהייתה בדם והבחירה שהייתה לאחר מכן בצפרדע, היא לא אותה בחירה, כל זאת למה? שמכיון שבדם היה בחירה לא לשלוח את בני ישראל, הבחירה של פרעה לא לשלוח את בני ישראל גורמת לידי כך שבחירתו הולכת ויורדת הולכת ויורדת, ומכאן ואילך הבחירה של צפרדע היא בשטח בחירה נמוך יותר, פרעה לא עשה תשובה כמובן,

כשהבחירה של צפרדע נמצאת בשטח מסוים וגם אז ולא שילח את בני ישראל, הבחירה עכשיו שנמצאת במדרגת כינים, היא עוד בחירה יותר נמוכה ולכן כסדר הבחירות הולכות ויורדות,

מאי לפי זה עומק הדבר של ואני הכבדתי את ליבו? בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו, ולהבין ברוח, יש מי שבוחר בעצם הבחירה, זו סוגיית אחת של בחירה, יש מי שבוחר ואמרו רבותינו, מוזכר גם ברבי ירוחם שהוא בוחר להיות מוכרח, זה לשונו של רבי ירוחם, הוא בוחר שהוא יהיה מוכרח לעשות רצון הבורא יתברך שמו, זה מעמקים של בחירה,

אדם שרוצה למשל להיות עם רבי ירוחם, באיזה אופן הוא עושה את זה? נשבעתי ואקיימה, כמו שדורשת הגמרא בנדרים, נשבעים על אמיתות על מנת לחיובי נפש, נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדק, זה אופן של בחירה שהוא בוחר להכריח את עצמו, הוא יכול לעשות את זה באופן של שבועה, הוא יכול להדפיס את זה בצורות אחרות, אבל זה תפיסה של בחירה שהוא בוחר להכריח את עצמו, זה בחירת הצדיקים,

אבל יש בחירה בדיוק הפוכה, וזה בחירה של פרעה, פרעה בוחר בעומק שהוא רוצה שהקב"ה ייקח ממנו את הבחירה, שהוא יעשה דבר שהוא רע בעצם, זה עומק הבחירה שהוא בחר בפעמים הקודמות,

הקב"ה הכביד את ליבו של פרעה, ודאי יש בזה כמה וכמה טעמים בדברי רבותינו, טעם אחת ידוע עד מאוד, שכגודל נקודת הגילוי שהיה, היה צריך השלמה לדבר שיהיה נקודה של הכבדה, -----נקרא אותו דבר, או באופן כזה שעדיין נשאר לפרעה נקודת בחירה אבל היא הייתה קטנה יותר,

אבל בלשון אחת במערך הדברים שנתבאר עד השתא, כאשר האדם פועל במציאות של בחירה, אז יש לו שתי אפשרויות, יש לו את האפשרות שהוא בוחר לבחור, ויש לו את האפשרות שהוא בוחר לא לבחור, בקדושה לבחור או לא לבחור, זה לשעבד את עצמו לרצון הבורא יתברך שמו, יש אופן שהאדם בוחר לבחור לעין מה שהבורא בוחר, יש מה שהוא בוחר לבטל את עצמו לרצון הבורא, זה שני מהלכים עמוקים בנפש, זה ביטול הבחירה לידיעה,

אבל הבחירה הנפולה שזה הבחירה שנתגלה בפרשה דין, היא לא שייכת רק לפרעה כמו שכל בר דעת מבין, היא בחירה שהיה נוח לו לאדם שלמשל יש לבן אדם פיתוי אם לעבור דבר עבירה אם לאו, וכל פעם כאשר יש לו את הפיתוי הזה, אז יש לו את הספקות, והספקות כואבים לו בנפש, אז זה כמו גן _____ שהוא מבקש מהקב"ה שהבת קול שאומרת לו לא לעשות את העבירה, היצר טוב שאומר לו לא לעשות את העבירה שייקחו את זה ממנו שהוא יוכל ליהנות ממצאות העבירה, זה נקרא הכבדתי את ליבו,

הכבדתי את ליבו זה לא נבע כביכול מעונש, אלא זה נבע מהפנים של מהלך שבו פרעה הלך, פרעה הלך בבחירה באופן שהבחירה יורדת והבחירה יורדת את הדברים שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו אז יפלו עוד יותר ממקום נקודת בחירתו, לא רק באופן שהוא ירד, אלא נתחייב אחר הנופל, באופן שמפילים אותו עוד יותר בנקודת בחירתו,

אבל בעומק יותר הגדרת הדבר הוא, פרעה במעמקים דילי, תבע מעצמו רצה מעצמו זה היה תשוקתו, שעל מנת שלא יהיה לו את אותם ייסורים האם לבחור בטוב או לבחור ברע, שצד הטוב שבו ייעלם, ואז הוא יכל לילך שובב בדרכי לבב רצונו, זה היה תשוקתו של פרעה הרשע.

ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו, בו להתעמק, אז פותחים לו ונותנים לו את אותו מהלך מה שהקב"ה הכביד את לבב של פרעה, זה הבקשה של פרעה עצמו, זה הפרעה הפה רע כמו שאומרים רבותינו, כולו מבקש רע הוא מבקש שלא יהיה צד של טוב, יהיה כולו מציאות של רע,

כשהיה עומק בקשתו לאחר הפעמים הראשונות כאן נאמר בפרשה דידן, בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו ואת לבב עבדיו למען שיתי אותותי אלה בקרב, ולמען תספר באוזני בנך וכן בנך, את אשר התעללתי במצריים, ואת אותותי אשר שמתי בו וידעתם כי אני ה', זה ברור לכל בר דעת כמו שמאריך הרמב"ם הידוע, פרעה הוא הוא היצר הרע באמת,

ולענייני דידן השתא, הכוח הזה לא נמצא רק אצל פרעה, אצל כל אדם ואדם בשיעור מסוים בשיעור מסוים, כאשר הוא מגיע לזמןנקודת הבחירה האמיתית, אז יש לו יצר טוב ויש לו יצר רע, וחלק ממה שהיצר הרע תובע, לא שהוא יכריע רק כמו היצר הרע ולא יעשה כמו יצר טוב, אלא חלק ממה שהיצר רע תובע מהאדם, שלא יעלה עליו את הצד הטוב כי זה מוליד בו ייסורים זה מוליד בו ספקות, והוא רוצה לעשות את נקודת הרע, באופן של רשעים לבם בריא להם כאולם שאין להם נקודה של הפרעה

זה לא ייתכן לגמרי כל זמן שיש לאדם תנוחת הבחירה, על זה נאמר רשעים מלאים חרטות, עדיין נקודת הטוב זועקת מתוכו, והיא מייסרת אותו,

אבל הבחירה מצד נקודת הרע, רוצה לבחור בכזה מהלך של חיים, שנקודת הטוב יהיה לה השתקה וכאן הוא יוכל להמשיך לחיות בחיי דילי, זה נקרא ___ ולהבין, אצל כל אדם ואדם בשיעור מסוים שייך, שבשטח מסוים יתקיים אצלו הכביד את ליבו, ומהו הכלי של הכביד את ליבו? שבאותו שטח הוא כבר לא שומע את נקודת הטוב, זהו מה שאומר הקב"ה מכביד את ליבו של פרעה, ומעין כך בשיעור אצל כל אדם שהולך בדרך של פרעה,

שאנחנו מעמידים את הדבר באופן כזה להפקיע את אותו נקודת הויכבד ה' את ליבו של פרעה, אין אדם שאין לו ניסיונות ואין אדם שאין לו נפילות, אבל על מנת לא להגיע למהלך התחתון שבו הזכר השתא, אז הצד העליון הוא, אם רואה אתה תלמיד חכם שחטא בלילה אל תהרהר אחריו ביום כי בוודאי עשה תשובה, ועל כל נפילה ונפילה לעשות תשובה, אבל אפילו אם האדם לא נמצא עדיין בשלמות המדרגה הזו, אבל שלא יכחיש את הקול הטוב שתובע ממנו לא לעשות את אותו דבר, זה נקרא מחיתו של פרעה,

כל זמן שעדיין יש קול פנימי הרגש מחשבה, כל אחד בצורתו איך שזה מתגלה אצלו, שכאשר הוא נפגש עם נקודה בלתי טובה, אז הוא מודע שהיא לא טובה, אפילו אם הוא נופל, אבל עדיין יש לו תיקון, עדיין לא התקיים בו ויכבד את ליבו, אבל אם בשעה שהוא פועל את אותו נקודת רע, זה כבר אומר לאסור מותר, ובאופן כזה שכבר נראה לו במחשבתו, ומורגש אצלו בהרגשו, שכך צריך להיות מהלך פני החיים, יתקיים אצלו יכבד ה' את ליבו,

אבל ככל שהאדם רוצה לצאת מאותו מקום כמו שנתבאר, אז לעולם בשעה שהוא נופל, שלא ייתן בשום אופן לנפשו להרגיש שיש ייאוש או שכבר יש היתר או שכבר אי אפשר, אלא שלעולם יהיה מוכן להתייטר עם הקול השני של היצר טוב שאומר לו, שדרכו שהוא הולך אינה דרך של רצונו יתברך שמו,

אם אדם מוכן להתמודד עם נקודת האמת והוא לא בורח מאותו קול, הוא לא יכול להגיע למקום של ויכבד ה' את ליבו של פרעה,

הדברים הללו צריך להבין הם חלק משטח החיים שנמצא אצל רוב בני האדם לא מדובר כאן בדבר רחוק, אצל רוב בני האדם בחלק מסוים של החיים, הם השתיקו מעצמם את הקול של הטוב והולכים בשובב בדרכי לבב רצונם באופן כזה שכבר השטח הזה הפך להיות כבוש בידי מציאות היצר הרע,

אבל מי שתמיד משמיע אצל עצמו את הקול הפנימי, ואפילו אם הוא נפל פעם ואפילו אם הוא נפל עשר פעמים, ואפילו אם הוא נפל מאה פעמים ויתר על כן, אבל הוא עדיין מודע לעצמו!

יש בזה את עצם הייסורים ועצם המודעות וזה חלק מהתיקון של האדם, אבל זה מעמיד אותו באופן כזה שלא מתקיים אצלו ויכבד ה' את ליבו,

על זה נאמר המשך [דקרא](#) שהוזכר ולמען תספר באוזני בנך וכן בנך, את אשר התעללתי במצריים, באוזני בנך וכן בנך מה שצריך לספר הוא, שלא להיות כפרעה שנתקיים בו ויכבד ה' את ליבו זה חלק מעומק הסיפור, זה לא רק מה שה' עשה לפרעה זה מה שאנחנו מספרים, אלא הסיפור הוא איך צורת החיים של פרעה ואיך צורת החיים הפנימית שצריכה להיות באופן שונה,

ככל שאדם דורך בדרך הזו והוא מוכן והוא רוצה לסבול את הייסורים של הקול הטוב שמייסר אותו כסדר אפילו בדברים הרעים שכבר הושרשו בו, עדיין יש לו אופן של פסח של דיבור של "בא להיטהר מסייעים אותם", וזהו שורש גאולתם של ישראל ממצריים.

- [בא](#)] 1]
- [שיחת השבוע תשע"ו-ח](#)] 2]

Show featured image:

0

Source: <http://bilvavi.net/shiur/שיחת-השבוע-017-בא-בחירה-תשעז>

Links

[1] <http://bilvavi.net/bo>

[2] <http://bilvavi.net/weekly.shmuess>